

DET TALTE ORD GÆLDER

Taleseddel til FOU samrådsspørgsmål R vedrørende den flybaserede havmiljøovervågning i 2013

Taleseddel

FOU samrådsspørgsmål R

Spørgsmål R er stillet efter ønske af Troels Lund Poulsen (V).

Ministeren bedes redegøre for afvikling og gennemførelse af den flybaserede havmiljøovervågning i 2013.

Besvarelse af samrådsspørgsmål R

- Jeg er blevet bedt om at redegøre for afvikling og gennemførelse af den flybaserede havmiljøovervågning i 2013.
- Som det vil være udvalget bekendt, har jeg netop i sidste uge oversendt Forsvarskommandoens rapportering for havmiljøflyvningerne for 4. kvartal 2013.
- Heraf fremgår, at – jeg citerer – *“der i perioden 3. januar til 28. december 2013 er fløjet 102 havmiljøflyvninger ad de ruter, der tager afsæt i anbefalingerne i Helsingforskonventionen.”*

Citat slut.

- Den danske flybaserede havmiljøovervågning baserer sig på en række internationale aftaler og anbefalinger, herunder blandt andet Helsingfors Konventionen.
- Under Helsingfors Konventionen er Helsingfors Kommissionen – benævnt HELCOM - nedsat. HELCOM administrerer blandt andet Helsingforskonventionen.

DET TALTE ORD GÆLDER

- HELCOM anbefaler, at aftalelandene bestræber sig på, som minimum, at overflyve de mest trafikerede skibsruter i Helsingforskonventionens dækningsområde to gange om ugen.
- Helsingforskonventionens dækningsområde er hele Østersøområdet afgrænset af en breddeparallel fra Skagen mod Sverige, som markerer indsejlingen til Østersøen. Området inkluderer medlemsstaternes indre farvande.
- Forsvarskommandoen har oplyst, at forsvaret lægger HELCOM-anbefalingerne om to ugentlige flyvninger til grund for planlægningen af sine havmiljøflyvninger. Det vil sige, at der som udgangspunkt planlægges på 104 havmiljøflyvninger pr. år.
- Da der som nævnt er fløjet 102 flyvninger i 2013, svarer dette til 98 % af de planlagte flyvninger. Forsvaret er nu tæt på en fuld opfyldelse af planlægningsgrundlaget. Der er således tale om en markant forbedring i forhold til 2012.
- Selvom planlægningsgrundlaget for 2013 stort set er opfyldt, så er der dog stadig plads til forbedringer i forhold til at komme i helt i mål med den flybaserede havmiljøovervågning. Det gælder i særdeleshed bestræbelserne på at gennemføre erstatningsflyvninger for de regelmæssige havmiljøflyvninger, der må aflyses.
- Jeg har således allerede indskærpet overfor Forsvarskommandoen, at der skal foretages en genplacering af en aflyst flyvning inden for samme uge eller hurtigst muligt derefter.
- Forsvarskommandoen er til brug for min besvarelse af nærværende samrådsspørgsmål blevet anmodet om at vurdere resultatet af den flybaserede havmiljøovervågning i 2013.
- Forsvarskommandoen har oplyst, at – og jeg citerer:

- *"Det er Forsvarskommandoens opfattelse, at det opnåede årsresultat på 98 % er en positiv udvikling i forhold til 2012, og at det i tilfredsstillende grad lever op til HELCOMs anbefalinger."*
- I 2012 var der i alt 19 uger, hvor der ikke blev fløjet to ugentlige havmiljøflyvninger. I 2013 var det alene i fem uger, at der ikke blev fløjet to gange om ugen.
- Mens 2012 ikke blev afviklet helt som planlagt, er der i 2013 en langt bedre gennemførelse af de planlagte flyvninger.
- Der er således i 2013 gennemført havmiljøflyvninger i alle årets uger, hvilket er en langt mere jævn fordeling af flyvningerne, end forsvaret tidligere har præsteret i relation til HELCOM anbefalingerne.
- Denne positive udvikling skal naturligvis videreføres i 2014.
- Hvis vi ser på detaljerne i afflyvningen i 2013, så har jeg allerede oplyst, at der blev fløjet 102 flyvninger i regi af HELCOM.
- Der var tre uger, hvor der faktisk blev fløjet tre ugentlige havmiljøflyvninger. Det var ugerne 2, 17 og 33. Og der var fem uger, hvor der kun blev fløjet én ugentlig havmiljøflyvning.
- De fem udfald skyldes:
 - I tre tilfælde, i uge 30, 31 og 45, tekniske fejl på flyet.
 - I ét tilfælde – uge 36 – var sygdom i besætningen årsag til en aflyst flyvning.
 - Og i uge 50 blev én havmiljøflyvning aflyst, fordi Forsvarskommandoen med kort varsel prioriterede at foretage en flyvning af mig i forbindelse med mit møde på Cypern. Her mødtes jeg blandt andet med FN's særlige udsending og den cypriske forsvarsminister som led i forberedelserne til operationen vedrørende

bortskaffelse af Syriens kemiske kampstoffer, hvor Danmark jo som bekendt har en ledende rolle.

- Det ligger fast, at udgangspunktet er to flyvninger pr. uge. Det er det, som forsvaret planlægger efter. Jeg har derfor også en forventning om, at såfremt forsvaret ser sig nødsaget til at aflyse en havmiljøflyvning, så vil den blive gennemført på anden vis, således at forsvaret bestræber sig på at imødekomme anbefalingerne i HELCOM.
- Forsvarskommandoen har således også i forbindelse med årsresultatet for 2013 oplyst, at – jeg citerer – *”imidlertid burde forsvaret have gennemført erstatningsflyvninger for de regelmæssige flyvninger, der måtte aflyses.”* – citat slut. Eller sagt med andre ord, at de to flyvninger, der ikke blev gennemført i 2013 burde have været gennemført.
- Forsvarskommandoen har videre oplyst, at de to aflyste flyvninger i 4. kvartal flyves i 1. kvartal i år.
- Forsvarskommandoen har til brug for min besvarelse af nærværende samrådsspørgsmål tillige oplyst, at det opnåede årsresultat giver anledning til at iværksætte følgende initiativer med henblik på yderligere at styrke opgaveløsningen.
- Forsvarskommandoen har således oplyst, at følgende er iværksat - og jeg citerer:
- *”At gennemgå og om nødvendigt skærpe forsvarets eksisterende regelsæt og procedurer for afvikling af havmiljøflyvninger. I den forbindelse vil Forsvarskommandoen bl.a. undersøge, om der kan skabes en større redundans i opgaveløsningen, fx. ved samarbejde med landene omkring Østersøen og Nordsøen, øget anvendelse af satellitovervågning og overvågning fra droner mv.*

- *Sikre, at der er etableret procedurer, der i videst muligt omfang tilgodeser, at der gennemføres erstatningsflyvninger for de flyvninger, der måtte blive aflyst – om muligt i den pågældende uge.*
- *At forsvaret vil være mere kritisk med at afgive flytypen til andre aktiviteter, med mindre der kan tilvejebringes et erstatningsfly.*
- *At undersøge mulighederne for og konsekvenserne af at udruste det tredje og sidste Challenger-fly til også at kunne flyve havmiljøflyvninger, således at alle tre fly i Challenger-flåden vil kunne indsættes i havmiljørollen.*
- *Undersøge mulighederne for at nyttiggøre det Challenger-flystel, der fulgte med de reservemotorer, som forsvaret købte ultimo 2013. Forsvarskommandoen vil i givet fald indstille om dette til Forsvarsministeriet.*
- *At undersøge, om Hjemmeværnskommandoens fly vil kunne få en supplerende rolle i løsningen af havmiljøopgaven.”*
- Citat slut.
- Havmiljøflyvninger vil derfor også i 2014 være et fokusområde, hvor Forsvarsministeriet fortsætter et skærpet tilsyn. Forsvarsministeriet vil særligt have fokus på fremdriften i de af forsvaret iværksatte initiativer, som jeg netop har redegjort for, samt bestræbelserne på at foretage genplacering af aflyste flyvninger. For der skal naturligvis være en plan B, når planlagte flyvninger aflyses.
- Selv om procedurerne og planlægningen mv. optimeres, kan man ikke 100 pct. gardere sig mod aflysninger. Det kan ske i forbindelse med tekniske fejl eller sygdom. Men dér vil udgangspunktet være, at når vi har en målsætning om at gennemføre 104 flyvninger i 2014, så skal der også gennemføres 104 flyvninger i 2014.